

**College van Gedeputeerde Staten
Statenvoorstel**

Datum : 26-01-2009
Afdeling : PRO
Registratienummer: 2009INT252140

Nummer PS : **PS2010RGW07**
Commissie : RGW
Portefeuillehouder : Krol

Titel : Onteigening percelen Hart van de Heuvelrug

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 3
Toelichting	pag. 5
Bijlage(n):	2 plattegronden

Aan Provinciale Staten,

Inleiding
Voorgeschiedenis

De door ons college vastgestelde Clusterovereenkomst Soest I en Cluster overeenkomst Zeist III maken onderdeel uit van het programma Hart van de Heuvelrug. In het clusterovereenkomst Soest 1 is vastgesteld dat de provincie trekker is van de realisatie van het Boele Staal ecoduct en in de clusterovereenkomst Zeist is vastgesteld dat de provincie trekker is van het project sleutelgebied Erica.

Het te realiseren Boele Staal ecoduct maakt onderdeel uit van de oostelijke corridor, een ecologische verbinding tussen de bosgebieden van de zuid-oostelijke Heuvelrug met de noordwestelijke Heuvelrug. Ten behoeve van de realisatie van het Boele Staal ecoduct moet aan weerszijden van de N237 van 9 verschillende eigenaren totaal ca. 10 ha. deels bebouwde grond verworven worden. Verwerving van gronden is in 2006 gestart met als resultaat dat van 5 eigenaren nu ca. 7.5 ha verworven is. Het Sleutelgebied Ericaterrein betreft enerzijds een voormalig verblijfsrecreatieterrein van ca. 21 ha. dat is uitgepand over ca. 65 eigenaren en anderzijds een perceel bos van 18 ha in eigendom bij 15 verschillende eigenaren.

Genoemde gebieden liggen in de z.g. westelijk (ecologische) corridor en moeten hierin een rol als sleutelgebied vervullen. De hieraan gekoppelde kwalitatieve inrichting- en beheereisen zijn niet door 80 verschillende eigenaren te realiseren. De gronden moeten worden verworven, ingericht en worden overgedragen aan het Utrechts Landschap. Met de verwerving is medio 2008 een begin gemaakt door het programmabureau Hart van de Heuvelrug. Dat heeft geresulteerd in diverse aankopen. Op basis van de contacten met verschillende eigenaren blijkt dat (vooralsnog) verwerving op vrijwillige basis van alle gronden niet mogelijk zal zijn.

Essentie / samenvatting

In het projectgebied Hart van de Heuvelrug lopen twee ecologische corridors. Voor twee projectonderdelen, ecoduct Boele Staal en sleutelgebied Erica is grondverwerving noodzakelijk om de inrichting te realiseren. De projectgebieden zijn als indicatief uitwerkingsgebied op de kaart prioritaire gebieden Realisatie EHS/RodS aangegeven. Bij de

volgende actualisatie van de kaart prioritaire gebieden worden deze gebieden als prioritair gebieden opgenomen. Er zijn de noodzakelijke initiatieven genomen om vrijwillige verwerving op basis van volledige schadeloosstelling te realiseren. Omdat naar verwachting niet alles op basis van vrijwilligheid verworven kan worden is in het kader van de grondverwerving een onteigeningsprocedure nodig. Omdat het besluit m.b.t. de onderhavige onteigeningsprocedure omvangrijke gevolgen kan hebben voor de provincie achten wij het van belang om, conform artikel 167, lid 4, Provinciewet, u in de gelegenheid te stellen uw zienswijze hierop te geven alvorens wij een besluit nemen. Op basis hiervan kan indien noodzakelijk de onteigeningsprocedure worden opgestart.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Uitvoering van het ecoduct Boele Staal en het project Ericaterrein draagt bij aan de doelen van het programma Hart van de Heuvelrug. Alle andere deelprojecten van de oostelijke en westelijke corridor zullen medio 2012 gerealiseerd zijn.

Financiële consequenties

Onteigening heeft geen consequenties voor de volgens eerdere besluiten (welke) beschikbaar gestelde financiën.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Verwerving van gronden in prioritair gebieden vindt plaats op minnelijke wijze tegen volledige schadeloosstelling. In uiterste geval zal de onteigeningsprocedure ingezet worden

Voorgesteld wordt

1. Vast te stellen dat er geen wensen en bedenkingen bestaan t.a.v. het voorgenomen besluit van GS om de onteigeningsprocedure ex artikel 87 van titel IV Onteigeningswet voor de projecten ecoduct Boele Staal en sleutelgebied Erica op te starten
2. Voor aanwijzing van deze gebieden tot prioritair gebieden en indien noodzakelijk voor het besluit tot de gerechtelijke onteigeningsaanvraag een voorstel aan de Staten voor te leggen.

Gedeputeerde Staten,

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, Drs. H.H. Sietsma

Ontwerp-besluit

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 26 januari 2010, afdeling PRO , nummer 2009INT 25140 ;

Overwegende dat:

- Het programma Hart van de Heuvelrug een essentiële bijdrage levert aan het herstel van de ecologische verbindingen binnen de Utrechtse Heuvelrug
- De projecten Ecoduct Boele Staal en Ericaterrein hier een wezenlijke onderdeel van zijn.
- Vanuit oogpunt van inrichting en beheer het eigendom verworven moet worden.
- Onteigening een uiterst middel is om het eigendom te kunnen verwerven

Besluiten:

1. Vast te stellen dat er geen wensen en bedenkingen bestaan t.a.v. het voorgenomen besluit van GS om de onteigeningsprocedure ex artikel 87 van titel IV Onteigeningswet voor de projecten ecoduct Boele Staal en sleutelgebied Erica nu op te starten.
2. Voor aanwijzing van deze gebieden tot prioritair gebieden en indien noodzakelijk voor het besluit tot de gerechtelijke onteigeningsaanvraag een voorstel aan de Staten voor te leggen.

Voorzitter,

Griffier,

provincie *Utrecht*

1. Wettelijke grondslag

Artikel 87 Ontheffingswet

Artikel 158, lid 1 sub a (besluit ontheffingsprocedure te starten)

Artikel 158, lid 1 sub f (procesbesluit)

artikel 167, lid 4, Provinciewet

2. Beoogd effect

Uitvoering van de projecten die bijdragen aan de doelen van programma Hart van de Heuvelrug.

3. Argumenten

De inzet van het ontheffingsinstrument is noodzakelijk om het ecoduct Boele Staal te kunnen realiseren en de inrichting en het beheer van het Ericaterrein als sleutelgebied van de westelijke corridor een dusdanige kwaliteit vraagt dat zelfrealisatie door 80 verschillende eigenaren niet realistisch lijkt. Een eenduidig beheer in een ongestoorde zone kan alleen bereikt worden wanneer het eigendom bij een, bij voorkeur natuurbeherende, organisatie is. Ten aanzien van de minnelijke verwerving kan worden vastgesteld dat voldoende onderhandelingen gevoerd zijn en gevoerd zullen blijven worden. Het is echter reeds nu duidelijk dat een beperkt aantal eigenaren niet tot eigendomsoverdracht wil overgaan. De verwachting is dat conform de wens van de Staten een zo beperkt mogelijk deel van de totaal ca. 50 ha. te verwerven oppervlakte daadwerkelijk via de wettelijke ontheffingsprocedure ontheffend moet worden.

De provincie is de meest gereede partij om de ontheffingstitel aan te vragen omdat zij (volgens de clusterovereenkomsten) zorg moet dragen voor de verwerving en inrichting van de terreinen. Omdat het noodzaakcriterium: voldoende onderhandelen en met name voor de percelen sleutelgebied Erica al of geen beroep op zelfrealisatie een belangrijke rol gaat spelen in de ontheffingsprocedure is het procedureel gezien logisch dat de provincie op grond van artikel 87 OW de aanvrager voor de ontheffing is.

In november 2009 zijn door uw Staten prioritaire gebieden aangewezen. Aanwijzing van prioritaire gebieden heeft tot gevolg dat de verwerving in deze gebieden tegen volledige schadeloosstelling conform de criteria uit de ontheffingswet kan plaatsvinden omdat er een voorzienbare titel tot ontheffing aanwezig is. De projectgebieden zijn aangegeven als indicatief uitwerkingsgebied waarin een beperkte oppervlakte bestaande natuur moet worden verworven. Bij de volgende actualisatie van de kaart prioritaire gebieden worden deze gebieden als prioritaire gebieden opgenomen.

4. Realisatie

De provincie is verantwoordelijk voor de realisatie van het ecoduct Boele Staal en verwerving en inrichting van het Ericaterrein

5. Juridisch

Op grond van artikel 87 Ontheffingswet dient de rechtspersoon ten name van wie moet worden ontheffend, een verzoek aan de Kroon te richten tot het nemen van een koninklijk besluit tot ontheffing.

Gezien de clusterovereenkomsten, waarin is vastgelegd dat de provincie trekker is van de projecten ecoduct Boele Staal en het project sleutelgebied Ericaterrein is de provincie de meest gereede partij om de ontheffingstitel aan te vragen.

Voor het voeren van een rechtsgeding gedurende de gerechtelijke fase van de onteigeningsprocedure is een procesbesluit vereist.

6. Communicatie

Er is vanuit het programmabureau directe communicatie met de gemeenten Soest en Zeist. De eigenaren van de percelen worden schriftelijk op de hoogte gesteld